

Statisztikai tájékoztató

Budapest, 2013/3

Tartalom

Összefoglalás	2
Demográfiai helyzet.....	2
Munkaerőpiac.....	2
Gazdasági szervezetek.....	3
Beruházás	4
Ipar.....	5
Építőipar	6
Lakásépítés	6
Turizmus	7
Közúti közlekedési balesetek	8

További információk, adatok (linkek)

Elérhetőségek

Összefoglalás

A főváros gazdasági teljesítményében 2013 első háromnegyed évében ellentétes irányú változások következtek be. A regisztrált gazdasági szervezetek száma az országoshoz hasonlóan bővült. A fejlesztési ráfordítások értéke folyó áron meghaladta az előző évit és a fejlesztések változatlanul nagy hányada összpontosult a fővárosban. Az országos növekedés ellenére mind az ipar, mind az építőipar teljesítménye csökkent. Míg országosan tovább csökkent, addig Budapesten már nőtt az átadott lakások száma, az új lakásépítési engedélyek száma viszont drasztikusan visszaesett. Az idegenforgalom mutatói kedvezően alakultak, a vendégek és a vendégéjszakák számának emelkedése az átlagnál nagyobb volt.

A demográfiai folyamatok kedvezőtlenebbek voltak az egy évvel korábnál. A születések és a halálozások száma egyaránt csökkent, de mivel a születések visszaesése volt a nagyobb mértékű a természetes fogyás valamelyest nagyobb volt az előző évinél.

A foglalkoztatottak és a munkanélküliek száma csökkent, az utóbbi az átlagnál kisebb mértékben. Az alkalmazásban állók havi nettó átlagkereset növekedése meghaladta az országos átlagot.

A főváros közútjain az előző évinél több személyes baleset következett be, a balesetek kimenetelüket tekintve is súlyosabbak voltak.

Demográfiai helyzet

A fővárosban 2013 I.–III. negyedévben a születések száma az országos átlagnál valamelyest nagyobb mértékben, a halálozásoké annál kevésbé mérséklődött.

Az előzetes adatok szerint Budapesten az év első kilenc hónapjában 11 874 gyermek született, és 15 946-an hunytak el. A születések száma 4,6%-kal, a halálozásoké 2,1%-kal csökkent 2012 azonos időszakához viszonyítva. A népesség természetes fogyása 4072 fő volt, ez 6,4%-kal több az egy évvel korábnál.

Az időszak folyamán a fővárosban 6626 házasságot kötöttek, 2,0%-kal többet, mint 2012 I.–III. negyedévben.

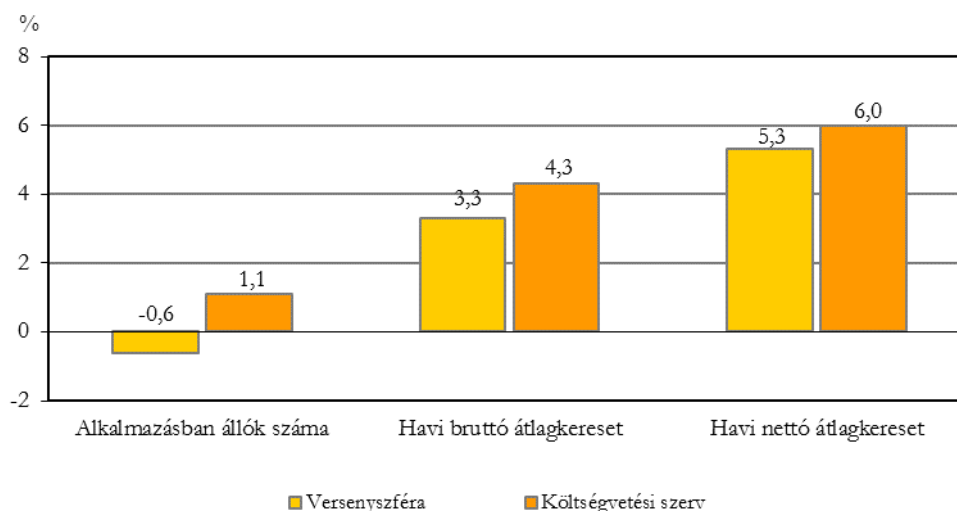
Munkaerőpiac

A munkaerő-felmérés adatai alapján 2013 III. negyedévében a 15–74 éves népesség körében a gazdaságilag aktívak száma 838 ezer fő volt. Ezen belül a foglalkoztatottak száma 767 ezer, a munkanélkülieké közel 71 ezer főt tett ki. Mivel a foglalkoztatottak és a munkanélküliek száma egyaránt csökkent az előző év azonos időszakához képest, a gazdaságilag aktívak köre 12 ezer fővel szűkült. Ezzel párhuzamosan az inaktív népesség száma 504 ezer főről 514 ezer főre nőtt. A fővárosi munkanélküliségi ráta – az egy évvel korábbival megegyezve – 8,4% volt, így 1,4 százalékponttal elmaradt az országos átlagtól.

A legalább 5 főt foglalkoztató budapesti székhelyű vállalkozásoknál, valamint a költségvetési szerveknél és nonprofit szervezeteknél az év első kilenc hónapjában 935 ezren álltak alkalmazásban, majdnem ugyanannyian, mint egy évvel korábban. Ezen belül a teljes munkaidőben alkalmazásban állók száma 0,5%-kal, 829 ezerre csökkent, míg a részmunkaidősöké 3,2%-kal közel 106 ezerre emelkedett. A versenyszférában csökkent, míg a költségvetési szerveknél növekedett az összlétszám. A gazdasági ágak többségét létszámcsökkenés jellemezte, de a bányászat, a feldolgozóipar, a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás, a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység, a humán-egészségügyi, szociális ellátás, az ingatlanügyletek és a közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás ágakban 0,2–7,4%-os létszámbővülés volt.

Az alkalmazásban állók számának és átlagkeresetének változása, 2013. I–III. negyedév

(előző év azonos időszakához képest)

A teljes munkaidőben alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete 288 900 forintot ért el az év első kilenc hónapjában. A versenyszférában ennél átlagosan 13 400 forinttal többet, a költségvetési szerveknél pedig 29 000 forinttal kevesebbet kerestek. A fővárosi bruttó átlagkereset egy év alatt 3,4%-kal emelkedett. A budapesti székhelyű vállalkozásoknál dolgozók bruttó átlagkeresete lassabb ütemben nőtt, mint a költségvetési szerveknél alkalmazásban állóké.

A fővárosban a családi adókedvezmény nélkül számított havi nettó átlagkereset megközelítette a 189 300 forintot. A versenyszférában dolgozók átlagosan nettó 198 000 forintot, a költségvetési szervezeteknél alkalmazottak 170 200 forintot kerestek. A nettó bérek kedvezőbben változtak, mint a bruttó keresetek.

Budapesten az átlagos havi munkajövedelem 306 000 forintot tett ki, ez 3,5%-kal haladta meg az előző év azonos időszakában mértet. Az egyéb munkajövedelmek aránya 5,6% volt.

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat nyilvántartott álláskeresőkre vonatkozó adatai alapján a 2013. szeptemberi zárónapon 45 813 fő keresett állást. Számuk egy év alatt 5,0%-kal mérséklődött. A pályakezdő álláskeresők száma emelkedett, de a növekedés mértéke az év eleje óta lassult.

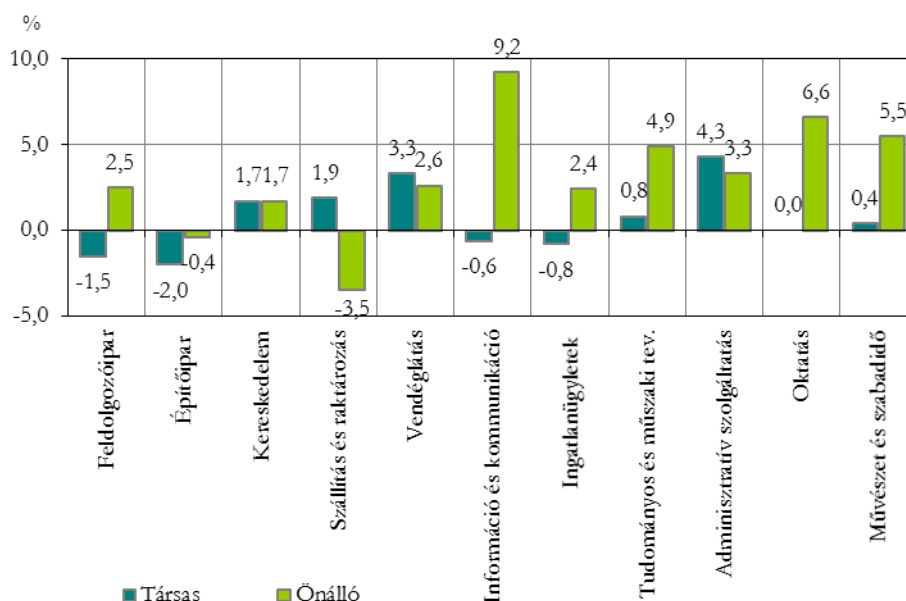
Gazdasági szervezetek

A fővárosban 2013. szeptember végén 430 ezer gazdasági szervezetet regisztráltak, 1,6%-kal többet, mint egy évvel korábban. A szervezetek 91%-át kitevő vállalkozások közül 244 ezret társas vállalkozásként, 148 ezret pedig önálló vállalkozóként vettek nyilvántartásba. (Az önálló vállalkozók köre megegyezik a 2012 előtti egyéni vállalkozásokéval.) Az egy évvel korábbihoz képest a társas vállalkozások száma 0,6%-kal, az önálló vállalkozóké 3,7%-kal növekedett.

A társas vállalkozások körében legnagyobb hányadot képviselő korlátolt felelősségű társaságok száma 3,3%-kal nőtt, az arányát tekintve szintén kiemelkedő betéti társaságoké 5,9%-kal csökkent, a részvénytársaságok száma 3,1%-kal emelkedett.

Főtevékenység szerint, a vállalkozások száma szempontjából legjelentősebb ágakat – az építőipar kivételével – növekedés jellemezte: az ingatlanügyletek gazdasági ágban 1,4, a tudományos és műszaki tevékenységben 2,1, a kereskedelemben 1,7, az információ és kommunikáció nemzetgazdasági ágban 1,1, az adminisztratív tevékenységben 4,0%-kal több vállalkozást regisztráltak, mint egy évvel korábban.

A regisztrált gazdasági szervezetek számának változása főbb gazdasági áganként, 2013. szeptember 30.
(előző év azonos időpontjához képest)

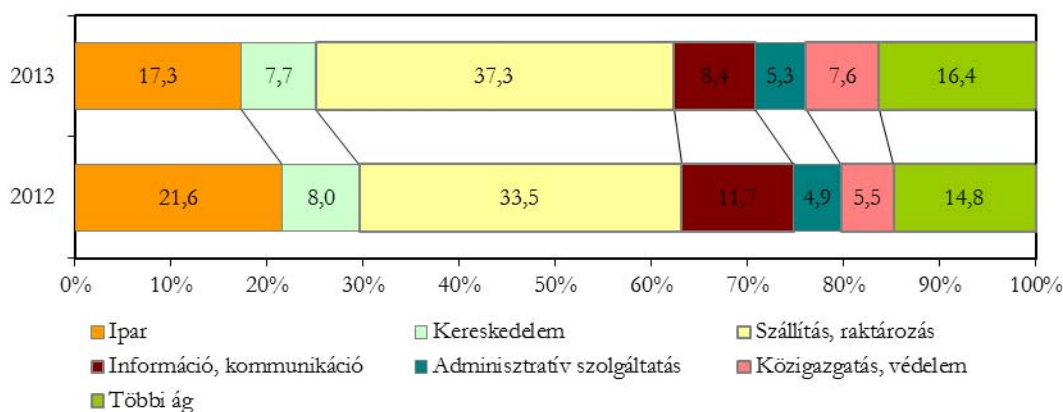

Beruházás

A megfigyelt budapesti székhelyű szervezetek az előzetes adatok szerint 2013 első háromnegyed évében 883 milliárd forintot – az országos beruházási érték 38%-át – fordítottak beruházásokra. Ez folyó áron 24%-kal több, mint egy évvel korábban. A fővárosi beruházások fajlagos nagysága (egy lakosra vetítve 509 ezer forint) 2,2-szerese az országosnak.

A beruházási ráfordításokból legtöbbet – 37%-ot – a szállítás, raktározás fejlesztésére fordítottak, a kiadások 17%-a irányult az ipar fejlesztésére, 8,4%-a az információ, kommunikáció, 7,7%-a a kereskedelem, további 7,6%-a pedig a közigazgatás, védelem területére. A jelentősebb részarányt képviselő ágak közül az iparra, az információ és kommunikációra, valamint a kereskedelemre kevesebb, a szállítás, raktározás, az adminisztratív szolgáltatás, illetve a közigazgatás, védelem területére nagyobb hányad jutott az egy évvel korábbinál.

A beruházások teljesítményértékének megoszlása főbb gazdasági áganként, I–III. negyedév

2013 első háromnegyed évében a beruházásokra felhasznált összegből építésre 56%-ot, gépekre, berendezésekre, járművekre 44%-ot fordítottak. A gépek, berendezések 39%-a hazai gyártású volt, 61%-a pedig importból származott.

Ipar

A legalább 5 főt foglalkoztató ipari vállalkozások Budapest területén működő telepein 2013. I–III. negyedévében a termelés 5,8%-kal maradt el az egy évvel korábitól, míg országosan 0,1%-os emelkedést regisztráltak. Az itt előállított 2592 milliárd forint termelési érték az országos termelés 15%-át tette ki.

A fővárosi telephelyekénél kisebb volt a budapesti székhelyű, legalább 50 főt foglalkoztató ipari szervezetek termelésének csökkenése. Az év első kilenc hónapjában előállított 3240 milliárd forint termelési érték az országos 0,8%-os emelkedéssel szemben, összehasonlításon 3,6%-os csökkenést jelent az előző év azonos időszakához képest. A jelentősebb súlyú feldolgozóipari ágazatok közül a vegyi anyag, termék gyártása, a fémfeldolgozás és az egyéb feldolgozóipar tudta növelni termelési volumenét, rendre 13, 2,1 és 5,1%-kal. A termelési érték szempontjából meghatározó gép, gépi berendezés gyártása 2,3%-kal, a gyógyszergyártás 4,9%-kal, az élelmiszeripar pedig 4,6%-kal kisebb volumenű terméket állított elő, miközben az energiaipar termelése 2,5%-kal növekedett.

Az értékesítés volumene a termeléssel ellentétben emelkedett (4,2%-kal) az előző év azonos időszakához képest, ami a belföldi kereslet 8,3%-os bővülése és az export 1,1%-os csökkenése mellett alakult ki. Az energiaipar értékesítési volumene 22%-kal múlta felül az egy évvel korábit. Az ipari értékesítés 64%-át adó feldolgozóipar értékesítése 3,4%-kal csökkent, a feldolgozóipar belföldi piacainak 2,4%-os és az exportpiacok 4,0%-os szűkülése következtében.

A feldolgozóipari ágazatok értékesítése a termeléshez hasonlóan változott. A jelentősebb exportra termelő ágazatok közül a gép, gépi berendezés gyártása 2,7%-kal, a gyógyszeripar 5,3%-kal, az élelmiszeripar pedig 1,4%-kal kisebb volumenben értékesítette áruait a külföldön.

A belföldi értékesítés szempontjából legjelentősebb feldolgozóipari ágazat, az élelmiszeripar hazai értékesítése 6,4%-kal, a fa-, papír- és nyomdaipar pedig 1,2%-kal csökkent, míg a gyógyszergyártásé 5,4%-kal emelkedett.

1. tábla

Az ipari termelés és értékesítés, 2013. I–III. negyedév

Ágazat, ágazatcsoport	Termelés, milliárd Ft	Volumenindex, előző év azonos időszaka = 100,0		
		termelés	belföldi	export-
			értékesítés	
Ipar, víz- és hulladékgazdálkodás nélkül	3 240	96,4	108,3	98,9
Ebből:				
Feldolgozóipar	2 973	96,1	97,6	96,0
élelmiszer, ital, dohánytermék gyártása	371	95,4	93,6	98,6
vegyi anyag, termék gyártása	125	113,0	102,4	115,1
gyógyszergyártás	398	95,1	105,4	94,7
villamos berendezés gyártása	119	92,5	90,9	94,7
gép, gépi berendezés gyártása	432	97,7	91,3	97,3
Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	250	102,5	120,1	144,1

A budapesti székhelyű iparban alkalmazásban állók száma 2013. I–III. negyedévében 2,7%-kal csökkent. A termelési érték visszaesése az egy alkalmazásban állóra jutó termelés volumene alapján számított termelékenység 0,9%-os romlását eredményezte. A feldolgozóiparban 1,1%-kal csökkent, az energiaiparban viszont 2,6%-kal nőtt a termelékenység az előző év azonos időszakához képest.

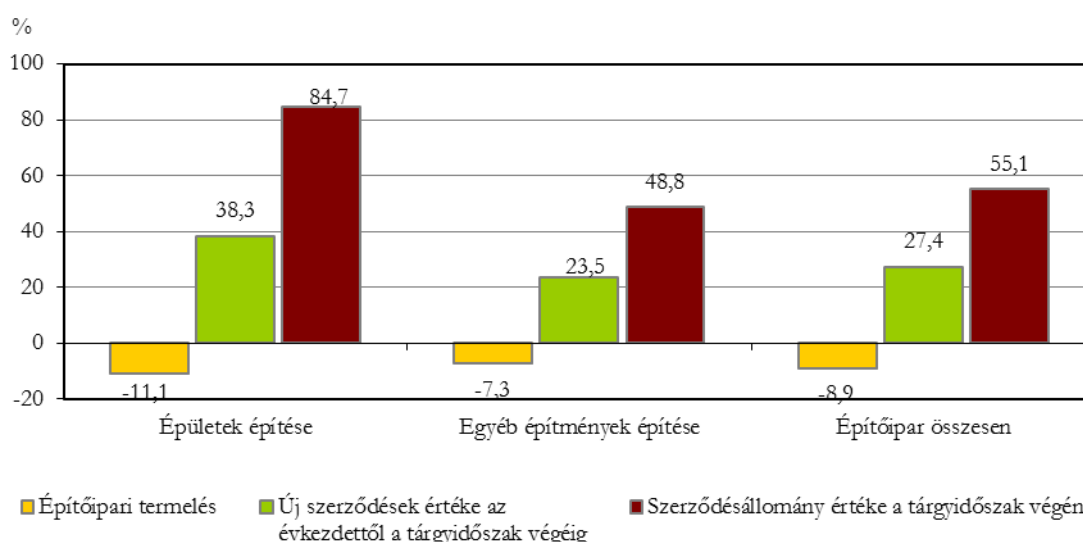
Építőipar

A budapesti székhelyű, legalább 5 főt foglalkoztató építőipari vállalkozások termelési értéke 2013 első háromnegyed évében összesen 303 milliárd forint volt, összehasonlítva áron 8,9%-kal kevesebb, mint az előző év azonos időszakában. Országosan az építőipari termelés ebben a körben 7,7%-kal emelkedett, így a megfigyelt fővárosi székhelyű vállalkozások részesedése az országos termelési értékből 43%-ról 36%-ra csökkent.

Mindkét építményfőcsoport teljesítménye visszaesett. Az építőipari tevékenység 42%-át adó épületek építése főcsoport termelése 11%-kal, az egyéb építmények építése főcsoporté pedig 7,3%-kal.

4. ábra

Az építőipari tevékenység volumenének változása, 2013. I–III. negyedév
(előző év azonos időszakához képest)

A vállalkozások tárgyidőszakban kötött új szerződéseinek volumene 27%-kal haladta meg az egy évvel korábbit. Épületek építésére 38%-kal, egyéb építmények építésére pedig 24%-kal nagyobb volumenben kötöttek új szerződéseket.

Így a tárgyidőszak végi szerződésállomány értéke több mint másfélszeresére bővült, az épületek esetében regisztrált 85%-os és az egyéb építményeknél mért 49%-os növekedés eredményeként.

Lakásépítés

Budapesten az év első kilenc hónapjában 1127 új lakás kapott használatbavételi engedélyt, 29 lakással (2,6%-kal) több mint egy éve ilyenkor. (Az országban átadott lakások száma a 2012 I–III. negyedévihez képest összességében 37%-kal volt kevesebb.) A fővárosban épült lakások országon belüli részesedése 17%-ról 28%-ra növekedett. Az épített lakások száma a kerületek között egyenlőtlenül oszlott meg; hattizedük négy kerületben (II., VIII., XI. és a XIII.) koncentrálódott.

Az építésügyi szakhatóságok 2013. I–III. negyedévében a fővárosban 812 új lakás építését engedélyezték, kevesebb mint a felét a tavalyinak.

A budapesti lakásépítések számának kismértékű növekedése az építetőkör átrendeződésével járt együtt; a vállalozói szektor 20 százalékponttal közel héttizedesre növelte arányát, míg a természetes személyeké hasonló mértékű csökkenéssel 31%-ra mérséklődött. Az építési célok is módosultak; az értékesítésre szánt lakások aránya 22 százalékponttal 69%-ra bővült, a saját használatra épülteké pedig 16 százalékponttal 29%-ra esett

A vállalozások megbízásából értékesítés céljára létesült lakások súlyának növekedése a többszintes többlakásos építési forma irányába mozdította el a fővárosi lakásépítési piacot; e lakások részaránya a tavalyi I–III. negyedévi 42%-ról 66%-ra bővült, míg a családi házas formában épülteké 42%-ról 24%-ra zsugorodott.

Az új lakások többségét képező többszintes többlakásos lakások súlyának növekedése a szobaszám szerinti összetételt és az alapterületet is befolyásolta; a négy és több szobával épült lakások tavalyi 45%-os hányada az év első kilenc hónapjában 34%-ra mérséklődött, a két szobával épülteké pedig 21%-ról 34%-ra bővült. Az átadott lakások átlagos alapterülete jelentősen 17 m²-rel 86 m²-re csökkent.

Turizmus

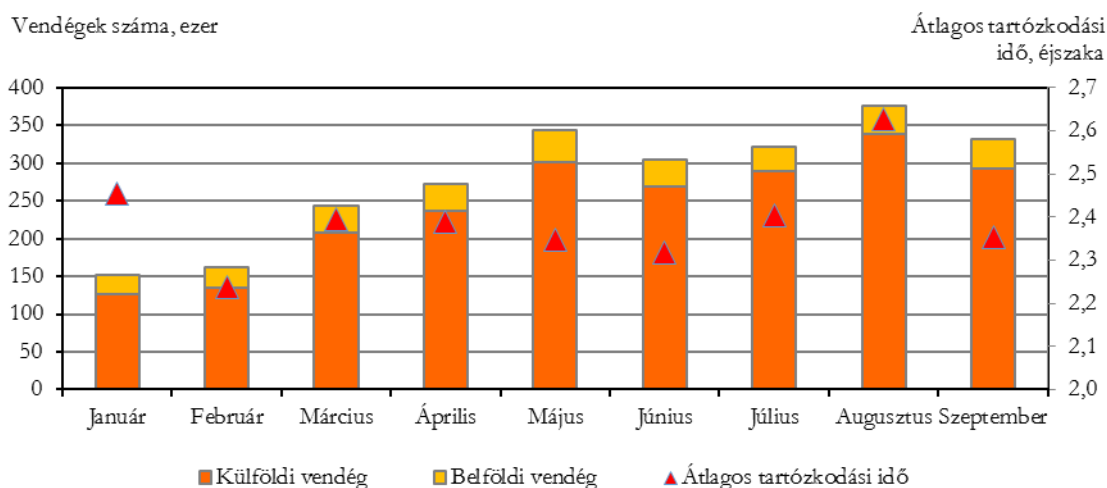
A főváros kereskedelmi szálláshelyein az év első kilenc hónapjában 2 millió 508 ezer vendég 6 millió 25 ezer vendégéjszakát töltött el, 8,1, illetve 7,2%-kal többet, mint egy évvel korábban. (Országosan 5,3%-kal több vendég 4,4%-kal több vendégéjszakára maradt.)

A vendégforgalom élénkülése az összes vendég 88%-át kitevő külföldiek számának 8,2%-os, illetve a belföldi vendégek számának 7,4%-os bővüléséből adódott. A vendégek száma az év minden hónapjában meghaladta az egy évvel korábban mértet. A legtöbb vendég augusztusban érkezett a budapesti szálláshelyekre, a legnagyobb (20%-os) vendégszám-bővülést márciusban regisztrálták. A vendégek túlnyomó többsége (94%-a) a szállodák szolgáltatásait vette igénybe; számuk e szálláshelytípusban az év első kilenc hónapjában 7,0%-kal volt magasabb, mint egy évvel korábban.

A külföldiek által eltöltött vendégéjszakák száma 8,0%-kal, a belföldieké ennél lényegesen kisebb mértékben, 1,3%-kal emelkedett az előző év azonos időszakához képest. Az Európai Unió országaiból érkező vendégek – akikhez a külföldiek vendégéjszakáinak több mint hattizedet köthető – 3 millió 280 ezer vendégéjszakát töltöttek el a budapesti szálláshelyeken, 3,2%-kal többet, mint 2012 január–szeptemberében. Az átlagos tartózkodási idő a külföldiek esetében szinte nem változott, a belföldiekénél 5,6%-kal csökkent.

5. ábra

A kereskedelmi szálláshelyek vendégforgalma, 2013

Közúti közlekedési balesetek

Az előzetes adatok szerint 2013. I-III. negyedévében a főváros közútjain a múlt évinél 2,9%-kal több személyesérüléses közúti közlekedési baleset történt és a balesetek kimenetele is súlyosabb volt. (Országosan csökkent a balesetek száma, de a balesetekben több személy sérült meg és sérüléseik is súlyosabbak voltak, mint az előző évben.)

Az év első kilenc hónapjában Budapesten az országos balesetek 21%-a 2443 baleset következett be, közülük 1856 könnyű, 556 súlyos sérüléssel járt és 31 baleset követelt halálos áldozatot. A halálos balesetek száma több mint másfélszeresére, a súlyos sérüléses baleseteké 26%-kal nőtt, miközben a könnyű sérüléses esetek száma 3,0%-kal mérséklődött. Ittas állapotban 127 alkalommal idéztek elő közlekedési balesetet, ami 1,6%-kal haladta meg az elmúlt évi esetszámot és az összes baleset 5,2%-át tette ki.

A balesetek számának változásával egyidejűleg a sérült személyek száma is növekedett. A sérültek között 2360 személy könnyebben, 578 személy súlyosan sérült és 32 ember veszítette életét a közutakon. A balesetet szenvedett személyek sérülésük súlyossága szerinti megoszlása romlott. A sérültek számának változása a balesetek számának változását követi: a halálos áldozatok száma több mint másfélszeresére emelkedett, a súlyos sérülést szenvedőké 26%-kal nőtt és a könnyebben sérültek száma 2,4%-kal csökkent. A főváros útjain száz áldozatból egy hunyt el és 19 szenvedett súlyos sérülést.

A fővárosban bekövetkezett balesetek 86%-át a járművezetők, 12%-át a gyalogosok okozták és a fennmaradó esetekben az utasok hibája, illetve pályahiba vagy műszaki hiba állt a sérülések hátterében. Gyalogosok hibájából a fővárosi közlekedés sajátosságaiból adódóan az országos érték (5,9%) több mint kétszeresének megfelelő arányú baleset történt. A járművezetők által előidézett balesetek aránya az országosnál kisebb, ezen belül a szabálytalan irányváltogatás, haladás és kanyarodás (728 eset), az elsőbbség meg nem adása (686 eset), valamint a sebesség nem megfelelő alkalmazása (372) voltak a leggyakoribb előidéző okok.

További információk, adatok (linkek):

[Táblázatok](#)

[stADAT-táblák](#)

[Módszertan](#)

Elérhetőségek:

Felelős szerkesztő: KSH Tájékoztatási főosztály: Szabó István
További információ: KSH Tájékoztatási főosztály: Vida Judit
Telefon: (+36-1/345-1293) Judit.Vida@ksh.hu

[Információs szolgálat](#),
telefon: (+36-1) 345-6789